نویسنده:پوهندوی آصف بهاند تاریخ:۲۰۱۵/۰۲/۰۱

کتاب سوځوونه

د عربي هيوادو داعشيان
او زموږ د وطن ټوپکيان

د جګړې له توري نه وروسته په قوس کې وژنه، وينې تويول، لوټي، تباهي او ورانی ليکل کيږي. جګړه هر چيرې او هر وخت کې چې وي، جګړه ده. آبادي په کې نه شته، ورانی دی او خرابي. رښتيا يې ويلي دي: «په جګړه کې آسونه نه چاغيږي»

د ۲۰۱۵ کال د جنوری په يو ديرشمه نيټه مې د بي بي سي په ويبپاڼه کې يو مطلب ولوست چې داعشيانو په خپل قلمرو کې کتاب سوځول پيل کړي دي. د بي بي سي په ګزارش(په موصل کې د داعش کتاب سوځونه) کې د داعشيانو د کتاب سوځونې په باب راغلي دي چې د عراق په شمالي ښار موصل کې داعشيانو د دوو زرو شاو خوا کې کتابونه، د غير مذهبي کتابونو په نامه له کتابتونونو څخه را ايستلي دي. اوس د دې ډار شته چې د عراقي ورځپاڼو هغه کلکسيونونه چې يوه پيړۍ پخوا خپاره شوي وو، له منځه نه وي تللي.

عيني شاهدانو ويلي دي چې وروسته له هغه چې داعشيانو له مرکزي او عمومي کتابتونونو څخه کتابونه وايستل، خلکو ته يې ويلي چې کفر آميزه کتابونه بايد وسوځول شي.

http://www.bbc.co.uk/persian/world/2015/01/150131_l26_iraq_mosul_library_books_islamic_state_isis

د دې مطلب په لوستلو سره مې د خپل وطن ټوپکيان او له کتاب او کتابتون سره يې چلن را په زړه شو او د ککرې په کومبزه کې مې د خپل وطن جګړه، د جګړې اور او لوګي يو وار بيا تاو را تاو شول. ټولې هغه نا خوالې، نا دودې او نا کردې چې ټوپکيانو کابل ته او افغانستان ته په راتګ سره کړې وې، يو وار بيا لکه بريښنا زما د سترګو او ذهن په آيينه کې را ښکاره شوې او ډير ژر مې دوه منفي يادونه د ذهن له تا خانو څخه را بر سيره شول:

يو دا را په زړه شول چې د نجيب الله د حکومت له سقوط سره سم کله چې ټوپکيان د کابل په بيلابيلو سيمو کې حاکم شول او په خپل منځي جګړو يې پيل وکړ، نو کله به يې چې د خلکو او يو د بل غولولو او خپلو اکمالاتو په غرض د څو ساعتونو او يا څو ورځو له پاره اور بند سره وکړ، نو د بيکارۍ په وخت کې به يې کوڅه ډب سپي او لارويان په نښه ويشتل. دا پيښه ما نه اوريدلې ده او نه مې په کوم کتاب کې لوستلې ده، بلکې زما د سترګو ليدلی حال دي چې زما د اوسيدلو په ځای کې، کابل پوهنتون ته ور څيرمه د دهبوري په سيمه کې ايله جاري او خپلسرو ټو پکيانو تر سره کوله.

او بل مې دا را په ياد شول چې د کابل د نوي ښار په سيمه کې د افغانستان د ليکوالو په ټولنه کې د همدې ټو پکيانو د يوې ډلې له خوا د ليکوالو د ټولنې له ګدامونو څخه په زرګونو کتابونه را ايستل کيدل او د کفري کتابونو په نامه سو ځول کيدل. دا هم لکه د دهبوري پيښه نه اوريدل شوې او نه هم په کوم کتاب کې لوستل شوې ده، بلکې د هغه وخت د ليکوالو د ټولنې څو تنو غړو په خپلو سترګو ليدلې ده او يو له هغو نه چې شاعر او ليکوال هم دي، دا د سترګو ليدلی حال په هنر مندانه ډول ليکلی دی. دا شاعر او ليکوال پرتو نادري دی.

پرتو نادري د خپلو سترګو ليدلی حال په ډير سوز ناک هنري ډول د« کتاب سوزان در انجمن نويسندګان افغانستان » تر عنوان لاندې ليکلی دی. د ده دا ليکنه د سويدن له ستاکهولم نه په خپريدونکې «فردا» مجله کې زما له نظره تيره شوې ده. د دې ليکنې په يوه برخه کې داسې راغلي دي:

«په پای کې ټوپکيانودافغانستان د ليکوالو ټولنې د رييس دفترهم قبضه کړ او موږ ټولو د انجمن د تحريراتو رييس،

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خير و لولئ

سید حاکم دفترته ورپه ښت شوو. د افغانستان د لیکوالو په ټولنه کې دا زموږ وروستی سنګرو، که کومه ورځ داسي شوي وای چي موږ دا کوټه هم له لاسه ورکړې وای، نور به د لیکوالو ټولنه یوازې یوه عسکري قطعه وه او بس.
کوټه ډیره وړه وه او د افغانستان د لیکوالو ټولني پاتي غړي مجبور وو، چي خپلي ورځي په کې تیرې کړي.
یو قومندان او د هغه نږدې یار، د افغانستان د لیکوالو ټولني له ریا ست نه د خوب کوټه جوړه کړې وه. د ریاست په کوټه کې د چهارمغزله درانده لرګي څخه جوړ، یو غټ میز اینبودل شوی و، چي ښکلي اوزړه وړونکي نقشونه پرې کیندل شوي وو...
دا میز له لویي حوصلي، د مجاهدینو د دوران له ټپونو او ناخوالو سره، د طالبانو دورې ته هم په میراث پاتي شو. ښایي یو دلیل یې دا وي چي د دروندوالي په وجه یې رستم ډولی سړی په کار و، چي بل ځای ته ولیږدول شي...
د ټوپکیانو قومندان له دې میزنه د خوب د کټ استفاده کوله او موږ په ورځو، ورځو لیدل چي یو څوک پرې ویده وي.
کله چي د۱۳۷۱ لمریز کال ژمی راورسید، د دې میز ترڅنګه بخارۍ کیښودل شوه. د بخارۍ خوله د بې ادبانو د خولي په څیر، تل خلاصه وه.
عجیبه بخارۍ وه، کتابونه یې لوستل. اوشپه او ورځ یې لوستل، خو د شپې له خوایې په ربښتیا ډیره مطالعه کوله. لیکه په لیکه یې لوستل نه کول، بلکي فصل، فصل او ټوک، ټوک مطالعه یې کوله. واژه خوله یې درلوده او له کتاب نه یې یوازې درې پایلې تر لاسه کولې:
تودوخه، لوګي او ایرې.
د رییس کوټه چي نور د قومندان د خوب کوټه وه، کله به چي موږ د دې کوټې د کړکۍ له مخې تیریدلو، تر سترګو لاندې به مو دې عجیبې بخارۍ ته کتل، لیدل مو چي بخارۍ پر له پسې مطالعه کوي ... »(پرتو نادري، کتاب سوزان در انجمن نویسندگان افغانستان، فردا (مجله)، ۱۳۸۱، د سرطان او اسد ګڼې، شلم مخ.)
زموږ ټوپکیان به چي د اور بند په موده کې کې له جګړې بیکاره شول، نوکوڅه ډب سپي او لارویان به یې په نښه ویشتل او اوس چي د داعشیان غوړونه د څلویښتو هیوادونو د ایتلاف له بمباریو لږ آرامه شي، نو یا خپل اسیران آزاروي او سرونه ور نه غوڅوي او یا په داسي نویو لوبو لاس پورې کوي چي هیڅ څوک یې انتظار ونه لري چي اوسنی کتاب سوځوونه یې یوه بیلګه ده.
څنګه چي زموږ د وطن د ټوپکیانو او د عربي هیوادونو د داعشیانو ډیری کارونه سره ورته دي، نو د دې له پاره چي د دوی په حق کې جفا نه وي شوې، نو ښایي چي سکني ورونه او د یوې لارې لارویان وګڼل شي.

پای

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولئ